

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/97/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5610203656
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5610203656.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Michalíkovou v právnej veci žalobcu: H. C., A.. XX.XX.XXXX, S. W.: U. XXX/X, XXX XX D. P. - F., právne zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Lackom, LL.M., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Nešporova 8, proti žalovanému 1./: G.. D. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: H. XXX, právne zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom v Martine, Jilemnického 30, IČO: 36 715 352 a proti žalovanej 2./: P. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: F. Č.. XXX/XX, o určenie neplatnosti ustanovení všeobecných obchodných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že žalobca n i e j e zmluvnou stranou Zmluvy o úvere č. 20133 uzavretej dňa 16.04.2007 s veriteľom TOMA úverová a leasingová, a.s., sídlo: Májová 1319, 022 01 Čadca, IČO: 36 664 090, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný uhradiť pohľadávky vyplývajúce zo Zmluvy o úvere č. 20133, ktoré boli na žalovaného 1./ postúpené Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.01.2013.

II. Žalobcovi s a p r i z n á v a náhrada trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 05.05.2010 sa žalobca domáhal určenia, že ustanovenia čl. I. ods. 2, čl. II. piateho neočíslovaného odstavca „obvykle teda nehnuteľnosti“, čl. IV. ods. 3 posledná veta, čl. VII. ods. 5, čl. IX. ods. 2 druhá odrážka „zvýšiť úrokovú sadzbu až na hodnotu dvojnásobku platnej úrokovej sadzby podľa zmluvy o úvere“, čl. IX. ods. 3, čl. X. ods. 5 a 8 a čl. XII. ods. 3 a 8 Všeobecných obchodných podmienok sú neplatné, ako aj náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.04.2007 spolu s manželkou uzavreli Zmluvu o úvere č. 20133 s veriteľom TOMA úverová a leasingová, a.s., Čadca. Veriteľ pohľadávku zo zmluvy postúpil spoločnosti TRAMIT, spol. s r.o., so sídlom Dielnická 827/60, Prostřední Suchá, Havířov, Česká republika, IČO: 42 767 687. Táto spoločnosť ďalej pohľadávku z úverovej zmluvy postúpila spoločnosti VEXIKOM, s.r.o., so sídlom Mariánske námestie 28/51, 010 01 Žilina, IČO: 36 398 438 (pôvodný žalovaný 1./). Predmetom zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 360.000,- Sk (11.949,81 eur). Úroková sadzba úveru bola dohodnutá na 10,95 % ročne na prvých 5 rokov od uzavretia zmluvy a výška mesačnej splátky bola dojednaná vo výške 3.704,- Sk (122,95 eur). Úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a svoj charakter nestratila ani v dôsledku postúpenia pohľadávky iným subjektom. Išlo o štandardnú zmluvu, ktorá pozostáva zo samotnej zmluvy, Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka. Žalobca uviedol, že obsah zmluvných podmienok nemal možnosť ovplyvniť. Rozhodcovskú doložku uvedenú vo Všeobecných obchodných podmienkach považuje za neplatnú. Žalobca ďalej uviedol, že jeho právne postavenie je neisté, pretože medzi ním a žalovaným je sporná výška dlhu, ktorá je podľa žalovaného značne vyššia. Keďže žalovaný má záložné právo k bytu, ktoré môže vykonať aj vykonáva predajom na dražbe, je daný naliehavý právny záujem na

určení, ktorého sa domáha. Naliehavý právny záujem tiež vyplýva zo skutočnosti, že jeho manželstvo bolo rozvedené, pričom pri vyporiadaní BSM je pre neho nevyhnutné bez pochybnosti poznať skutočnú výšku pohľadávky voči žalovanému. Článok I. ods. 2 Všeobecných obchodných podmienok zakladá dodávateľovi právo jednostrannej zmeny Všeobecných obchodných podmienok bez stanovenia dôvodu a kritérií, ktoré by mal dodávateľ pri zmene Všeobecných obchodných podmienok dodržať. Preto žalobca takéto dojednanie považuje za neprijateľné. Z rovnakých dôvodov sú neplatné aj dojednania v čl. II. piatom neočíslovanom odstavci „obvyklá cena nehnuteľností“ a čl. IX. ods. 3 Všeobecných obchodných podmienok. Podľa nich sa obvyklá cena nehnuteľností zabezpečujúcej záväzok určuje podľa metodiky dodávateľa. Toto dojednanie dáva dodávateľovi neprimeranú výhodu v tom, že miera zabezpečenia úveru je závislá iba na ňom. Čl. VI. ods. 3 posledná veta Všeobecných obchodných podmienok je v rozpore so všeobecným zákazom úročenia úrokov, keďže jeho dôsledkom je, že úroky z omeškania sa stávajú súčasťou istiny a následne sa znova úročia úrokmi z omeškania. Je tak v rozpore s dispozitívnou úpravou Obchodného zákonníka, a preto podľa § 54 Občianskeho zákonníka neplatné. Dojednanie podľa čl. VIII. ods. 5 Všeobecných obchodných podmienok predstavuje neprimeranú podmienku, pretože vylučuje možnosť spotrebiteľa uhradiť v prvom rade istinu pohľadávky a vyhnúť sa ďalšiemu navyšovaniu jej príslušenstva, úroku a úroku z omeškania. Spôsobuje tak značnú nerovnováhu medzi spotrebiteľom a dodávateľom v prospech dodávateľa. Podľa čl. X. ods. 5 Všeobecných obchodných podmienok má dodávateľ nárok aj na úroky z omeškania aj zmluvné pokuty a podľa čl. VII. ods. 4 Zmluvy a čl. XII. ods. 8 Všeobecných obchodných podmienok má nárok na náhradu škody popri nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Keďže dojednanie zmlúv má prednosť a odsúva použitie dojednania vo Všeobecných obchodných podmienkach, domáha sa žalobca určenia neplatnosti iba čl. VII. ods. 4 Zmluvy. Dojednanie čl. X. ods. 5 spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a obchádza účel zákona, pretože ako zmluvná pokuta tak aj úroky z omeškania plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody, čo sa predmetným dojednaním popiera. Žalobca uviedol, že ďalším neprimeraným dojednaním v spotrebiteľskej zmluve je čl. X. ods. 8 Všeobecných obchodných podmienok, ktorý sankcionuje spotrebiteľa za nesplnenie povinností predkladať dodávateľovi potvrdenia správcu o výške nedoplatkov, hoci na základe plnej moci udelennej v súlade s čl. X. ods. 7 Všeobecných obchodných podmienok má dodávateľ možnosť informácie o výške nedoplatkov zistiť sám. V čl. XI. ods. 2 druhá odrážka Všeobecných obchodných podmienok je pre prípad porušenia povinnosti z úverovej zmluvy spotrebiteľom dojednané sankčné zvýšenie dohodnutých riadnych úrokov z úverov. Toto dojednanie je neplatné podľa názoru žalobcu z dôvodov, že obchádza zákon o výške úroku z omeškania a je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, keď funkciu sankčného zvýšenia riadnych úrokov už spĺňajú úroky z omeškania. Rozhodcovská doložka uvedená v čl. XII. ods. 3 Všeobecných obchodných podmienok vylučuje možnosť voľby spotrebiteľa brániť svoje práva v súdnom konaní, preto je neprijateľná. V rozpore s dispozitívnou právnou úpravou, konkrétne § 580 Občianskeho zákonníka a aj čl. XII. ods. 5 Všeobecných obchodných podmienok, ktorý zakazuje vzájomné započítanie pohľadávok. Neplatné sú podľa názoru žalobcu aj položky č. 9, 11 a 12 Sadzobníka. Položka č. 9 je neplatná, pretože v spojení s dojednaním o pôsobnosti Obchodného zákonníka obchádza zákon o úpravu výšky úroku z omeškania podľa predpisov Občianskeho zákonníka a spôsobuje tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Výška úroku z omeškania podľa predpisu občianskeho práva bola a je vždy podstatne výhodnejšia pre spotrebiteľa, ako dohodnutá výška 0,1 % denne, teda 36,5 % ročne. Pre rozpor s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka je podľa názoru žalobcu neplatné aj dojednanie v položke č. 11 a 12 Sadzobníka. Obe dojednania sú svojim charakterom dojednaním o zmluvnej pokute, hoci položka č. 12 sa nazýva poplatkom. Zmluvná pokuta podľa položky č. 11 postihuje spotrebiteľa aj za porušenie peňažnej povinnosti zo zmluvy, hoci to už je sankcionované povinnosťou platiť úroky z omeškania a tiež tým, že sa stane splatnou celá istina úveru. spotrebiteľ je tak sankcionovaný nie raz, ale dokonca trikrát. Rovnako značnú nerovnováhu zakladá aj povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu podľa položky č. 12 Sadzobníka. Keďže tým, že sa stane splatnou celá istina úveru, zmluva nezaniká a s ňou nezaniká ani povinnosť platiť úroky z istiny, toto ustanovenie nemá žiaden význam. V opačnom prípade by istina bola úročená dvakrát riadnymi úrokmi do jej celkového zaplatenia, čiže zmluvnou pokutou. Túto funkciu však tiež plnia úroky z omeškania. Napokon neplatným je tiež dojednanie čl. VII. ods. 1 a 2 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých má dodávateľ právo po uplynutí dohodnutej doby zmeniť výšku riadneho úroku s tým, že je povinný poskytnúť spotrebiteľovi rôzne alternatívy výšky úroku a splátok. Umožňuje dodávateľovi, aby určil obsah záväzkového vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom toto určenie (výška úrokov) nie je závislá na žiadnom objektívnom kritériu, ale je výlučne na vôli dodávateľa. Dojednanie v čl. VII. ods. 1 a 2 Všeobecných obchodných podmienok je v rozpore s kogentnou úpravou § 269 ods. 3 Obchodného zákonníka. Teda ak by bolo takéto dojednanie neplatné medzi podnikateľmi, musí byť neplatné aj medzi spotrebiteľom a dodávateľom.

2. Podaním zo dňa 18.11.2010 žalobca navrhol, aby do konania vstúpil ďalší účastník, a to na strane žalovaného jeho bývalá manželka P. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, XXX XX. Uznesením zo dňa 13.12.2011 sp. zn. 8C/98/2010-63 súd pripustil, aby do konania vstúpila ako žalovaná 2./ P. E., predtým C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX.

3. Faxovým podaním zo dňa 12.11.2012, ktoré bolo doplnené písomne dňa 15.11.2012, sa žalobca domáhal vydania predbežného opatrenia. Žalobca navrhol, aby súd dočasne upravil pomery účastníkov a vydal predbežné opatrenie, ktorým uloží žalovanému 1./ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k bytu č. XX nachádzajúcemu sa na X. podlaží vo vchode č. X bytového domu súpisné č. XXX, postaveného na pozemku parcely C-KN evidované na katastrálnej mape parc. č. 776/20, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie E., ktoré záložné právo je zapísané v časti C listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie E., pod poradovým číslom 49 a ktorého vklad bol povolený pod č. V1255/2007. Uznesením zo dňa 14.12.2012, sp. zn. 8C/98/2010-85, súd uložil žalovanému 1./ zdržať sa výkonu záložného práva zapísaného pod poradovým číslom 49 v časti C listu vlastníctva č. XXXX vedenom Katastrálnym úradom v Žiline, Správa katastra Liptovský Mikuláš, pre katastrálne územie E., k bytu č. XX, ktorý sa nachádza na X. podlaží vo vchode č. X bytového domu súpisné č. XXX, postaveného na pozemku parcely C-KN evidovaný na katastrálnej mape parcelné č. 776/20. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.01.2013 a vykonateľnosť dňa 29.12.2012.

4. Faxovým podaním zo dňa 19.03.2013 právny zástupca žalovaného 1./ oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky a tým žalovaný 1./ stratil pasívnu vecnú legitimitáciu. Žalovaný 1./ na výzvu súdu predložil dňa 15.04.2013 Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 08.01.2013. Podaním zo dňa 22.12.2014, doručeným súdu 13.04.2015, žalobca navrhol, aby do konania vstúpil ako žalovaný 1./ G.. D. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX. Uznesením zo dňa 22.12.2015, sp. zn. 8C/97/2010-157, súd pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalovaný 1./ HARMONY VEXI, s.r.o., so sídlom Abovce 95 (právny nástupca žalovaného 1./) a na jeho miesto vstúpil G.. D. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX. Uznesením zo dňa 22.12.2015, sp. zn. 8C/97/2010-157, súd pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalovaný 1./ HARMONY VEXI, s.r.o, Abovce 95 a na jeho miesto vstúpil G.. D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX.

5. Podaním zo dňa 21.05.2016 žalobca navrhol pripustiť zmenu žaloby, a to tak, že súd určuje, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere č. 20133 uzavretej dňa 16.04.2007, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný. V prípade, že sa súd s uvedenou argumentáciou žalobcu nestotožňuje a bude žalobcu považovať za zmluvnú stranu zmluvy o úvere, tak žalobca žiadal, aby súd určil, že ustanovenia čl. I. ods. 2, čl. II. 5. neočíslovaného odstavca „obvyklá cena nehnuteľnosti“, čl. VI. ods. 3 posledná veta, čl. VIII. ods. 5, čl. XI. ods. 2 tretia odrážka „zvýšiť úrokovú sadzbu až na hodnotu dvojnásobku platnej úrokovej sadzby podľa zmluvy o úvere“, čl. X. ods. 5 a 8 Všeobecných obchodných podmienok sú neplatné.

6. Uznesením zo dňa 27.05.2016, sp. zn. 8C/97/2010-251, súd vyzval žalobcu na odstránenie nejasností podania zo dňa 21.05.2016 označeného ako Návrh na zmenu návrhu na začatie konania. Podaním zo dňa 09.06.2016 žalobca odstránil nejasnosti podania a to tak, že žiadal, aby súd rozhodol, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere č. 20133 uzavretej dňa 16.04.2007, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný uhradiť pohľadávky vyplývajúce z tejto zmluvy, ktoré na žalovaného 1./ boli postúpené. Zároveň žiadal nahradiť trovy konania. V tomto podaní uviedol, že v prípade, ak súd uvedený návrh zamietne, žiada, aby súd rozhodol určujúcim výrokom tak, ako to už uviedol v predchádzajúcom podaní.

7. Uznesením zo dňa 21.06.2016, sp. zn. 8C/97/2010-257, súd odmietol podanie žalobcu zo dňa 21.05.2016 v spojení s podaním zo dňa 09.06.2016. Žalobca podal proti tomuto uzneseniu súdu odvolanie dňa 10.07.2016. O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Žiline. Uznesením zo dňa 28.02.2017, sp. zn. 10Co/291/2016-276, Krajský súd v Žiline uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a znovu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch zrušujúceho uznesenia uviedol, že nakoľko žalobca upustil také formulácie petitu, ktorá bola okresným súdom vyhodnotená ako procesne neprípustná, neakceptovateľná, zanikol dôvod, pre ktoré boli na tomto rozhodnutí vydané. Na základe toho krajský súd musel pristúpiť k zrušeniu predmetného uznesenia. V ďalšom postupe okresný súd má za úlohu posúdiť aktuálne navrhovanú zmenu žaloby v zmysle relevantných zákonných kritérií § 143 CSP. Krajský

súd v Žiline zároveň uviedol, že na bezprostredne nevyhnutný rámec dodáva, že otáznou je nadväzne aj danosť naliehavého právneho záujmu na žalobcom formulovaných výrokoch.

8. Rozsudkom zo dňa 03.11.2017, sp. zn. 8C/97/2010-305 súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému 1./ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Na pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku po posúdení zmeny žaloby túto nepripustil a rozhodoval o pôvodnej žalobe. Žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, ktorého existenciou sa zaoberal v intenciách uznesenia súdu druhej inštancie zo dňa 28.02.2017, v ktorom súd vyslovil, že danosť naliehavého právneho záujmu na žalobcom formulovaných výrokoch je otázna.

9. Na základe odvolania žalobcu súd druhej inštancie uznesením zo dňa 10.0.2019, sp. zn. 7Co/53/2019 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 03.11.2017, ktorým nepripustil zmenu návrhu tak, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere č. 20133 uzatvorenej dňa 16.04.2007, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný uhradiť pohľadávky vyplývajúce z tejto zmluvy, ktoré boli na žalovaného 1./ postúpené. Vo svojom zrušujúcom uznesení súd druhej inštancie uviedol, že dôvody, na ktorých súd prvej inštancie založil záver, že nie sú dané podmienky na pripustenie zmeny žaloby, nezodpovedajú podmienkam uvedeným v § 143 CSP. Súd druhej inštancie sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výsledky doteraz vykonaného dokazovania neďávajú podklad na rozhodovanie o zmenenom návrhu. Prvé pojednávanie vo veci boli nariadené až v roku 2015, tieto boli viackrát odročované a k rozsiahlejšiemu výsluchu strán sporu došlo až na pojednávaní konanom dňa 16.05.2016, po ktorom následne podal žalobca návrh na zmenu návrhu na začatie konania. Následne došlo k posudzovaniu tohto návrhu, kde napokon súd druhej inštancie v uznesení zo dňa 28.02.2017, sp. zn. 10Co/291/2016 vyslovil, že žalobca upustil od takej formulácie petitu, ktorá bola súdom vyhodnotená ako procesne prípustná, preto zanikol dôvod, pre ktorý bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané a v ďalšom postupe mal súd prvej inštancie posúdiť aktuálne navrhovanú menu žaloby podľa ustanovení § 143 CSP. Súd druhej inštancie v zrušujúcom uznesení zo dňa 10.04.2019 uviedol, že keď súd prvej inštancie nepripustil zmenu žaloby a rozhodoval o pôvodnej žalobe, nepostupoval správne, preto rozsudok zo dňa 03.11.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Po zrušujúcom uznesení súd opätovne posúdil nárok žalobcu potom, ako na pojednávaní dňa 17.06.2019 pripustil zmenu žaloby tak, že žalobca nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere č. 20133 uzavretej dňa 16.04.2007, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný. V prípade, ak súd uvedený návrh zamietne, aby súd určil, že ustanovenia čl. I. ods. 2, čl. II. 5. neočíslovaného odstavca „obvyklá cena nehnuteľnosti“, čl. VI. ods. 3 posledná veta, čl. VIII. ods. 5, čl. XI. ods. 2 tretia odrážka „zvýšiť úrokovú sadzbu až na hodnotu dvojnásobku platnej úrokovej sadzby podľa zmluvy o úvere“, čl. X. ods. 5 a 8 Všeobecných obchodných podmienok sú neplatné.

11. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s výpoveďou žalobcu a listinnými dôkazmi zhromaždenými v spise, a to Zmluvou o úvere č. 20133 zo dňa 16.04.2007, Sadzobníkom spoločnosti TOMA úverová a leasingová, a.s., Všeobecnými obchodnými podmienkami, žiadosťou o splatenie pohľadávky, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 14.08.2009, dotazníkom návrhu úverovej zmluvy zo dňa 15.02.2007, Zmluvou o zriadení záložného práva č. 20133 zo dňa 16.04.2007, dodatkom č. 1 k Zmluve o zriadení záložného práva zo dňa 30.05.2007 a dodatkom č. 2 k Zmluve o zriadení záložného práva zo dňa 06.06.2007, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.01.2013, plnomocenstvom zo dňa 15.03.2007, odvolaním plnomocenstva zo dňa 15.03.2010, ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise. Po vykonanom dokazovaní súd zistil nasledovný skutkový stav:

12. Z výpovede žalobcu na pojednávaní konanom dňa 16.05.2016 súd zistil, že vtedajšia manželka žalobcu (žalovaná 2./) mu pokiaľ sa týka dôvodu uzavretia zmluvy o úvere povedala, že treba čerpať úver vo výške 360.000 Sk, a to na zaplatenie nedoplatku, ktorý vznikol na nájomnom, na úhradu bytu na U. ulici Č.. XXX Q. D. P., v ktorom v tom čase bývali. Nepamätá si, aká bola výška nedoplatku v roku 2007, bolo to asi dvakrát po 10.000 Sk. Žalobca tiež uviedol, že manželka ho zobrala za právnikom do Liptovského Hrádku a uviedla, že tie peniaze treba vybaviť, že sa ide zobrať úver. Právnik zhotovil text plnej moci, na základe čoho bývalá manželka vybavila úver. Pri podpise zmluvy nebol, manželka mu nepovedala výšku úveru, poschovávala si všetky papiere. V roku 2009 prebehla prvá dražba na byt, kde bývali. Dĺžobu na byt zaplatili rodičia, aby byt nešiel do dražby. Dĺžoby na nájomnom neboli uhradené z úveru. Neuhradila ich bývalá manželka. Žalobca tiež uviedol, že sa nevie vyjadriť k tomu,

aká nehnuteľnosť na bytové účely mala byť za tento úver nadobudnutá, keď je takýto účel uvedený v úverovej zmluve, keďže v roku 2007 bol v čase čerpania úveru byt vlastníctvom jeho a jeho manželky. Žalobca nevedel povedať, na čo boli použité peniaze 360.000 Sk, on ich nikdy ani nevidel. Peniaze z úveru boli poukázané na účet, ktorého číslo on nemal, ani o jeho existencii nevedel. Uvedol tiež, že úver zaplatený nie je, on sám na tento úver nezaplatil nič, pretože nemal doklady, ani číslo účtu. Nikto nikdy od neho tento úver nevyháňal. Na tento úver nevie, či je vedená exekúcia, pretože exekúcie vedené sú. Nepodpisoval notársku zápisnicu na tento úver, všetko vybavovala bývalá manželka. Podľa zmluvy si myslí, že nie je zmluvnou stranou tejto zmluvy.

13. Dňa 16.04.2007 bola uzavretá Zmluva o úvere č. 20133, pričom ako veriteľ je v záhlaví zmluvy uvedená obchodná spoločnosť TOMA úverová a leasingová, a.s., so sídlom Májová 1319, 022 01 Čadca, IČO: 36 664 090 a ako dlžník je uvedený v záhlaví zmluvy žalovaná 2./ a žalobca, za ktorého koná žalovaná 2./ na základe plnej moci zo dňa 15.03.2007. Plná moc nebola súčasťou zmluvy o úvere. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 360.000 Sk na účelový úver na prefinancovanie kúpy nehnuteľnosti pre bytové účely. Zmluvné strany si podľa čl. 2 zmluvy dohodli mesačnú anuitnú splátku vo výške 3.704 Sk s dátumom splatnosti prvej splátky najneskôr do 20. dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo ukončené čerpanie úveru s lehotou splatnosti 240 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru pri výške úrokovej sadzby 10,95 % ročne pre prvých 5 rokov od uzavretia zmluvy. Podľa čl. 4 zmluvy sa zmluvné strany dohodli na zabezpečení úverovej pohľadávky veriteľa a jej príslušenstva a ďalších záväzkov zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech veriteľa v zmysle Záložnej zmluvy č. 20133. Podľa čl. 6 zmluvy dlžníci podpisom zmluvy sa oboznámili s obsahom Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy a bez výhrad s nimi súhlasia. V čl. 7 bod 3 zmluvy sa dlžník zaväzuje uhradiť poplatky podľa aktuálneho Sadzobníka. Podľa čl. I. bod 2 Všeobecných obchodných podmienok sú tieto neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a platia ako súčasť zmluvného vzťahu až do doby úplného vysporiadania všetkých pohľadávok vzniknutých medzi veriteľom a dlžníkom. Podľa čl. II. piateho neočíslovaného odseku Všeobecných obchodných podmienok „obvyklá cena nehnuteľnosti“ je cena, ktorá by bola dosiahnutá pri predaji oceňovaného alebo porovnateľné nehnuteľnosti v obvyklom obchodnom styku v tuzemsku ku dňu ocenenia. Obvyklá cena nehnuteľnosti je stanovená podľa metodiky veriteľa. Podľa čl. IV. bod 3 Všeobecných obchodných podmienok účinnosť zmluvy končí dňom úplného zaplatenia úverovej pohľadávky vrátane jej príslušenstva, zmluvných pokút, nákladov spojených s úverom a všetkých ďalších záväzkov zo zmluvy či súvisiacich dokumentov. Podľa čl. IX. bod 3 Všeobecných obchodných podmienok stanovenie hodnoty zálohu zabezpečí veriteľ prostredníctvom vlastných špecialistov na základe vlastnej metodiky. Podľa čl. X. bod 3 Všeobecných obchodných podmienok na požiadanie je dlžník povinný poskytnúť veriteľovi informácie o hodnote a výnose predmetu zálohu, prípadne predložiť zodpovedajúce dokumenty o plnení svojich povinností voči tretím osobám vo vzťahu k založeným nehnuteľnostiam, ako aj o plnení svojich odvodových povinností, najmä dane a iné odvody. Podľa čl. X. ods. 4 ak je predmetom zálohu byt, je dlžník povinný predložiť dvakrát ročne, vždy do 31.01. a 31.07 kalendárneho roku potvrdenie od správcu bytov o aktuálnom stave a prípadných nedoplatkoch. Pre prípad porušenia tejto povinnosti si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 15.000,- Sk. Podľa čl. XII. ods. 3 sa zmluvné strany výslovne dohodli, že všetky majetkové spory, ktoré by v budúcnosti medzi nimi vznikli, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní nezávislým rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore s.r.o., so sídlom v Žiline.

14. Podľa Dotazníka k návrhu úverovej zmluvy žalovaná 2./ ako žiadateľ a žalobca ako spolužiadateľ na základe splnomocnenia (bez jeho priloženia k žiadosti) žiadali úver na rekonštrukciu vo výške 350.000 Sk. V rubrike podpis žiadateľa je uvedený len podpis žalovanej 2./, podpis žalobcu ako spolužiadateľa absentuje. Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 16.04.2007 podľa záhlavia zmluvy žalovaná 2./ ako záložca a žalobca ako záložca v mene ktorého koná žalovaná 2./ na základe plnej moci zo dňa 15.02.2007, v prospech záložného veriteľa obchodnej spoločnosti TOMA úverová a leasingová, a.s., založili byt č. 32 na 8. poschodí vo vchode č. X bytového domu súpisné č. XXX na ul. U. v D. P.. V závere zmluvy je uvedený podpis žalovanej 2./, podpis žalobcu ako druhého záložcu absentuje.

15. Podľa plnej moci zo dňa 15.02.2007 žalobca ako splnomocniteľ splnomocnil žalovanú 2./ ako splnomocnenca na všetky právne úkony spojené s uzavretím zmluvy o hypotekárnom úvere za účelom získania finančných prostriedkov z úveru a všetky právne úkony s tým súvisiace. Z uvedeného vyplýva, že plná moc sa vzťahuje i na uzavretie - podpis príkaznej zmluvy a plnej moci pre príkazníka ako sprostredkovateľa úveru, vyplnenie a podpísanie dotazníka, prehlásenie záložcu, žiadosti o poskytnutie

úveru, uzavretie - jednanie a podpis v mojom mene - zmluvy o úvere, zmluvy o zriadení záložného práva a s ňou súvisiaceho návrhu na vklad záložného práva, plnej moci v prospech splnomocnenca, ktorý ma plne zastúpi v konaní o návrhu na vklad záložného práva. Následne bolo v plnej moci uvedené, aké nehnuteľnosti budú predmetom zálohu - byt č. XX na X. poschodí vo vchode č. X bytového domu súpisné č. XXX na ul. U. v D. P. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu o veľkosti 6030/551680-ín. Splnomocnenec bol podľa tejto plnej moci oprávnený za splnomocniteľa preberať všetky písomnosti a zastupovať ho v katastrálnom konaní. Plná moc bola udelená na dobu neurčitú s oprávnením splnomocnenca nechať sa zastúpiť treťou osobou alebo advokátom na úkony podľa plnej moci. Podpis splnomocniteľa bol overený Mestom Liptovský Mikuláš dňa 15.02.2007.

16. Dňa 15.03.2010 žalobca písomne odvolal plnú moc udelenú žalovanej 2./ dňa 15.02.2007 v celom rozsahu s konštatovaním, že plná moc zanikla dňom 16.12.2009, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.11.2009 o rozvede jeho manželstva so žalovanou 2./ Po vykonanom dokazovaní súd spor nasledovne právne posúdil:

17. Podľa § 23 Občianskeho zákonníka, zástupenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia sťaťneho orgánu (za konne zástupenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve.

18. Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právnom úkone sa možno dať zástupiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

19. Podľa § 31 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocenstvo udeliť písomne. Písomne sa musí plnomocenstvo udeliť aj vtedy, ak sa netyka len určitého právneho úkonu.

20. Podľa § 23 Občianskeho zákonníka, zástupenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia sťaťneho orgánu (za konne zástupenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve.

21. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav voľne smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku týchto práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s týmto prejavom spájajú.

22. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Podľa § 40 ods. 3, prvá veta Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou.

24. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

25. V posudzovanom spore sa súd, vzhľadom na určovací charakter žaloby, musel zaoberať najskôr prípustnosťou žaloby z hľadiska danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, aj potom ako pripustil zmenu žaloby a žalobca sa domáhal určenia, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere č. 20133 zo dňa 16.04.2007. Bez danosti naliehavého právneho záujmu nie je možné spor prejednávať čo do veci samej. Súd v každom štádiu konania musí mať existenciu takéhoto záujmu preukázanú, inak (a to bez skúmania vecnej stránky žaloby), musí žalobu ako neprípustnú zamietnuť. Či tento záujem existuje, skúma súd ex offio, t. j. z úradnej povinnosti. V danom prípade ide o určovaciu žalobu s tzv. negatívnou formuláciou žalobného petitu podľa § 137 písm. c) CSP, preto sa súd zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu ako základného predpokladu prípustnosti určovacej žaloby. Základnou podmienkou pre to, aby sa súd mohol zaoberať žalobou do veci samej bolo teda zistenie, či je žalobca nositeľom naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. c) CSP je daný najmä tam, kde by sa bez takéhoto určenia stalo právne postavenie žalobcu neistým. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t. j. naliehavý, pričom

posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Žalobca je povinný tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je tam, kde je stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami sporu je sporný, je tu ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, a tento nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, pričom jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Súd má za to, že v súdenom prípade je naliehavý právny záujem daný preto, že bez požadovaného určenia by bolo žalobcove postavenie v zmluvnom vzťahu neisté, nijakým iným spôsobom než súdnym rozhodnutím nemôže žalobca doceliť ochranu. Záujem žalobcu na požadovanom určení, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere významným spôsobom zasahuje do majetkových práv žalobcu, keď je zrejmé, že úver splácaný nebol, jeho vtedajšia manželka, žalovaná 2./ zodpovedne neinformovala žalobcu o tom, že úverovú zmluvu podpísala a že je potrebné na ňu plniť, preto v aktuálnej situácii možnej spoluzodpovednosti za dlh vyplývajúci z úverovej zmluvy, je záujem žalobcu podľa názoru súdu naliehavým právnym záujmom na určení, že žalobca nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere a teda na tom, aby nebol v prípade preukázania nároku žalobcu zmluvou viazaný. Uvedený určovací výrok je spôsobilý zmeniť právne postavenie žalobcu v zmluvnom vzťahu so žalovaným 1./.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že po odvolacom konaní žalovaný 1./ namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, súd sa zaoberal skutočnosťami odôvodňujúcimi nedostatok jeho pasívnej vecnej legitimitácie. V priebehu odvolacieho konania žalovaný 1./ doručil súdu dňa 28.02.2018 Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 12.01.2018 adresované žalobcovi a žalovanej 2./, v ktorom uviedol, že pohľadávku voči žalobcovi a jeho bývalej manželke, ktorá pôvodne pochádza z úveru od TOMA úverová a leasingová, a.s., Čadca, žalovaný 1./ postúpil na G.. Q. O., X. X, XXX XX W.. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný 1./ za to, že stratil pasívnu vecnú legitimitáciu v spore. Následne na to v rámci vyjadrenia v odvolacom konaní žalobca navrhol, aby do konania namiesto žalovaného 1./ vstúpil G.. Q. O.. Krajský súd v Žiline vyzval žalovaného 1./, aby súdu predložil listinu preukazujúcu postúpenie pohľadávky. Uznesením zo dňa 25.09.2018, sp. zn. 5Co/110/2018, Krajský súd v Žiline nepripustil, aby do konania namiesto žalovaného 1./ vstúpil G.. Q. O. s odôvodnením, že vyzval žalovaného 1./ na predloženie listiny, ktorou by preukázal postúpenie predmetnej pohľadávky. Žalovaný 1./ však opätovne predložil len oznámenie o postúpení pohľadávky. Táto listina však nie je spôsobilá preukázať, že k postúpeniu aj skutočne došlo. Vzhľadom na uvedené, neboli splnené podmienky pre rozhodnutie o podanom návrhu na zmenu subjektov v súlade s § 80 ods. 1 a 2 CSP, súd druhej inštancie návrhu nevyhovел a zmenu žalovaného 1./ nepripustil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.10.2018. Na pojednávaní nariadenom na deň 17.06.2019 právny zástupca žalovaného 1./ opätovne uvádzal, že žalovaný 1./ nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Následne na otázku súdu ohľadom tvrdenej zmluvy o postúpení pohľadávky uviedol, že nevidí dôvod predkladať zmluvu o postúpení pohľadávky (ani ju na pojednávaní nepredložil), dlžníkom žalovaný 1./ postúpenie pohľadávky riadne oznámil. Za nezmeneného skutkového stavu súd nemohol rozhodovať o zmene subjektov na žalovanej strane, keď súd druhej inštancie právoplatne rozhodol o tom, že nepripúšťa, aby do konania namiesto žalovaného 1./ vstúpil G.. Q. O.. Žalovaný 1./ ani v konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil požadovanú zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá by bola spôsobilá preukázať, že k postúpeniu skutočne došlo. Súd má vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za to, že v čase vyhlásenia rozsudku, ktorý je pre súd určujúci, je žalovaný 1./ pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní.

27. Žalobca sa žalobou domáhal určenia, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere č. 20133, ktorú mala uzavrieť žalovaná 2./ jednak vo svojom mene a na základe plnej moci aj v mene žalobcu, argumentujúc, že z dokazovania vyplynulo, že zmluvu o úvere žalobca nikdy nepodpísal a nepodpísala ju za neho ani jeho bývalá manželka, žalovaná 2./ Hoci v záhlaví zmluvy o úvere je uvedený žalobca a skutočnosť, že za neho koná žalovaná 2./ na základe plnej moci zo dňa 15.02.2007 a samotná žalovaná 2./ ako dlžníci, na konci zmluvy sa nachádza len podpis žalovanej 2./, ktorý je umiestnený nad jej vytlačeným menom a priezviskom, bez toho, aby sa v závere zmluvy bolo uvedené aj meno a priezvisko žalobcu a skutočnosť, že za neho podpisuje zmluvu žalovaná 2./ Navyše v zmysle plnej moci zo dňa 15.02.2007, na základe ktorej mala žalovaná 2./ podpísať zmluvu o úvere aj za žalobcu, bola žalovaná 2./ splnomocnená na všetky právne úkony súvisiace s uzavretím zmluvy o hypotekárnom úvere za účelom získania finančných prostriedkov z úveru a všetky úkony s tým súvisiace. Hypotekárne úvery však v tom čase podľa § 68 zákona o bankách, mohli poskytovať len hypotekárne banky. Spoločnosť TOMA úverová a leasingová, a.s., ktorá mala úver poskytnúť však hypotekárnou bankou nie je. Podľa názoru žalobcu

teda žalovaná 2./ nebola na základe uvedenej plnej moci ani oprávnená za žalobcu podpísať túto zmluvu. Súd v spore posudzoval oprávnenosť žalovanej 2./ uzavierať na základe plnej moci zo dňa 15.02.2007 zmluvu o úvere za žalobcu, ako aj to, či samotná zmluva o úvere napokon zaväzuje žalobcu ako zmluvnú stranu tejto zmluvy. Pokiaľ sa týka argumentácie žalobcu, že podľa plnej moci bola žalovaná 2./ oprávnená na uzavretie zmluvy o hypotekárnom úvere a v skutočnosti hypotekárny úver nebol uzavretý, s touto argumentáciou sa súd nestotožnil. Hypotekárny úver je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti. Hypotekárnymi bankami sa rozumejú banky, ktorým bola Národnou bankou Slovenska udelená špeciálna licencia na vykonávanie hypotekárnych obchodov. Na udelenie tejto licencie je nevyhnutné podať žiadosť A. W. X. a splniť podmienky stanovené zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách. Banky, ktoré touto licenciou nedisponujú, poskytujú spotrebné úvery zabezpečené nehnuteľnosťou. Podľa § 68 zákona o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy, definoval hypotekárny úver ako úver s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, ktorý je financovaný najmenej vo výške 90 % prostredníctvom vydávania a predaja hypotekárnych záložných listov hypotekárnou bankou podľa osobitného predpisu, a ktorý poskytuje hypotekárna banka na účely: a) nadobudnutie tuzemskej nehnuteľnosti alebo jej časti, b) výstavbu alebo zmenu dokončených stavieb, c) údržbu tuzemských nehnuteľností alebo d) splatenie poskytnutého úveru použitého na účely podľa písmen a) až c), ktorý je hypotekárnym úverom poskytnutým hypotekárnou bankou v konkurze, e) splatenie poskytnutého úveru použitého na účely podľa písmen a) až c), ktorý nie je hypotekárnym úverom. Podľa názoru súdu, hoci posudzovaná zmluva o úvere nie je výslovne pomenovaná ako zmluva o hypotekárnom úvere, svojím obsahom o takúto zmluvu ide. Ide o spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou. Podľa predmetu a účelu zmluvy veriteľ poskytol dlžníkovi účelový úver na prefinancovanie kúpy nehnuteľnosti pre bytové účely. Hoci sa tento účel neskôr ukázal ako nezodpovedajúci skutočnosti, na základe zmluvy o úvere došlo aj k uzavretiu zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej 2./ Napokon podľa textu plnej moci zo dňa 15.02.2007 sa plná moc okrem iného vzťahovala i na uzavretie zmluvy o zriadení záložného práva, ktorú napokon žalovaná 2./ v rovnaký deň pod rovnakým číslom 20133 aj uzavrela. V texte samotnej plnej moci boli nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej 2./, ktoré mali byť predmetom zálohu aj špecifikované.

28. Ďalej súd skúmal charakter plnej moci zo dňa 15.02.2007 a zmluvu o úvere č. 20133 zo dňa 16.04.2007, ktorú mala žalovaná 2./ uzavrieť aj v mene žalobcu, aby posúdil, či zmluva o úvere zaväzuje žalobcu ako zmluvnú stranu tejto zmluvy. Plnou mocou zo dňa 15.02.2007 splnomocnil žalobca ako vtedajší manžel svoju manželku, žalovanú 2./, na všetky právne úkony spojené s uzavretím zmluvy o hypotekárnom úvere za účelom získania finančných prostriedkov z úveru a všetky právne úkony s tým súvisiace. V ďalšom texte plnej moci boli špecifikované úkony, ktoré mohla žalovaná 2./ v mene žalobcu uskutočňovať v súvislosti s úverovou zmluvou - uzavretie - podpis príkaznej zmluvy a plnej moci pre príkazníka ako sprostredkovateľa úveru, vyplnenie a podpísanie dotazníka, prehlásenie záložcu, žiadosti o poskytnutie úveru, uzavretie - jednanie a podpis v mene splnomocniteľa - zmluvy o úvere, zmluvy o zriadení záložného práva a s ňou súvisiaceho návrhu na vklad záložného práva, plnej moci v prospech splnomocnenca, ktorý plne zastúpi splnomocniteľa v konaní o návrhu na vklad záložného práva. Podpis splnomocniteľa bol overený Mestom Liptovský Mikuláš dňa 15.02.2007. Žalovaná 2./ plnú moc prijala. Občiansky za'konni'k rozlis'uje za'konne' zastu'penie a zastu'penie na za'klade dohody o plnomocenstve. Dohoda o plnomocenstve je dvojstranný' pra'vny u'kon medzi splnomocnencom a splnomocnitel'om o poverení' a prijatí' zastupovania a o jeho rozsahu. Plnomocenstvo je jednostranný' pra'vny u'kon, ktorý'm zastu'pený' dá'va tretej osobe na vedomie, v akom rozsahu je osoba, ktorá' je uvedená' v plnomocenstve oprá'vnená' ho zastupovať'. Plnomocenstvo osvedc'uje, z'že medzi zastu'peným a za'stupcom dos'lo k uzavretiu dohody o plnomocenstve. Pre platnosť dohody o plnomocenstve sa vyz'aduje sú'lad s ustanoveniami § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozsah splnomocnenecovho oprá'vnenia vyplý'va z obsahu plnomocenstva, ktoré' splnomocnenec v za'sade nemo'z'že prekrociť'. V za'ujme pra'vnej istoty musí' byť rozsah splnomocnenecovho oprá'vnenia zastupovať' za'stupcu uvedený' vz'dy v plnomocenstve. Občiansky za'konni'k z h'ladiska rozsahu oprá'vnenia dane'ho za'stupcovi rozlis'uje neobmedzené' plnomocenstvo, ktoré' ponechá'va za'stupcovi voľ'nosť konania a na druhej strane obmedzené' plnomocenstvo presne urc'uje hranice a spo'sob konania za'stupcu. Z h'ladiska poč'tu pra'vných u'konov Občiansky za'konni'ka rozlis'uje vs'eobecne' (generá'lné) plnomocenstvo oprá'vn'uju'ce za'stupcu na vs'etky pra'vne u'kony a osobitné' (s'pecia'lné) plnomocenstvo, ktoré' za'stupcu oprá'vn'uje iba na jeden pra'vny u'kon, resp. na urcité' druhy pra'vných u'konov. Pi'somná' forma plnomocenstva nie je vs'eobecne predpi'saná', ale vyz'aduje sa

v prípade generálneho plnomocenstva a v prípade, ak sa vyzáduje, aby sa právny úkon, ktoré ho sa plnomocenstvo týka urobil v písomnej forme.

29. Súd sa zaoberal otázkou, či udelené plnomocenstvo má vsietky hmotnoprávne náležitosti, najmä pokiaľ sa týka rozsahu splnomocneného oprávnenia tak, ako to má na mysli ustanovenie § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z hľadiska obsahu súd posúdil plnú moc zo dňa 15.02.2007 ako špeciálne plnomocenstvo, ktoré oprávňovalo žalovanú 2./ ako splnomocnenca na určitý druh právnych úkonov a to súvisiacich so zmluvou o hypotekárnom úvere za účelom získania finančných prostriedkov z úveru. Predpokladom platného právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že k prejavu voľe dojde slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Súd konštatuje, že v písomnom splnomocnení absentuje prejav voľe splnomocniteľa, s akým subjektom (s kým) má byť zmluva o úvere uzavretá a tiež to, v akej výške majú byť úverové prostriedky získané na základe zmluvy o úvere. Pokiaľ bolo v plnej moci konkretizované, že je splnomocnenec splnomocnený na uzavretie zmluvy o úvere a takto konkrétne bol vymedzený druh zmluvy, aby bol pri takejto špecifikácii druhu zmluvy právny úkon (plná moc) určitý a zrozumiteľný malo v ňom byť rovnako určito a zrozumiteľne uvedené, s akým subjektom a na akú výšku úverových prostriedkov bude úver čerpaný. Splnomocniteľ, teda žalobca v plnej moci zo dňa 15.02.2007 neprejavil vôľu, s akým subjektom má byť uzavretá zmluva o úvere, ani neprejavil vôľu ohľadne toho v akej výške má byť úver čerpaný, a preto tento právny úkon (plnomocenstvo) podľa názoru súdu nesplní náležitosti uvedené v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď právny úkon musí byť urobený okrem iného určito, inak je postihnutý absolútnou neplatnosťou. Je nesporné, že z písomnej plnej moci nevyplýva, ktorý subjekt má úver poskytnúť, v akej výške má byť poskytnutý a rovnako ani z neho nevyplýva, že vyber tohto subjektu a výška úveru by bola ponechaná na vôľu splnomocnenca. Súd nemôže tento nedostatok nahradiť ani skúmaním úmyslu strane, nakoľko takýto úmysel musí byť zistený len z plnomocenstva, keď vykladom nemožno doplniť to, čo v plnomocenstve nie je obsiahnuté. Rozsah splnomocneného oprávnenia vyplýva len z obsahu plnomocenstva, ktorý možno meniť len so súhlasom splnomocnenca a splnomocniteľa. Obsah plnomocenstva k právnym úkonom (v prejednávanej veci k zmluve o úvere), by mal mať tie isté náležitosti, ako samotný právny úkon vo vzťahu ku ktorému došlo k splnomocneniu. Žalobca ako splnomocniteľ splnomocnil splnomocnenkyne, žalovanú 2./ k uzavretiu zmluvy o úvere a s tým súvisiace právne úkony, aj na uzavretie záložnej zmluvy na nehnuteľnosti vymedzenej v tomto splnomocnení, avšak bez uvedenia poskytovateľa úveru a bez uvedenia výšky úveru a rovnako bez uvedenia, že určenie poskytovateľa úveru a výšky úveru prenecháva na vôľu splnomocnenkyne. Formulácia takejto plnomocenstva je preto neurčitá, čo spôsobuje neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu neplatného plnomocenstva preto nemohlo dojsť ani k následnému uzavretiu platnej zmluvy o úvere vo vzťahu k žalobcovi ako jednému z dlžníkov podľa zmluvy o úvere č. 20133 zo dňa 16.04.2007. Keďže písomné plnomocenstvo nesplní požiadavky podľa § 31 a § 37 Občianskeho zákonníka, čo sa týka rozsahu, určitosti a zrozumiteľnosti v otázke rozsahu splnomocnenia, samotná zmluva o úvere nemôže zaväzovať žalobcu, ktorý ju mal uzavrieť práve na základe plnej moci, ktorá trpí popísanými vadami. V neposlednom rade je potrebné tiež zdôrazniť, že účelom, kvôli ktorému žalobca udelil plnú moc žalovanej 2./ na uzavretie zmluvy o úvere, bola potreba získania finančných prostriedkov na vyplatenie dlhu na nájomnom približne v sume 20.000 Sk (663,88 eur). Žalobca pri výsluchu uviedol, že nedoplatok na nájomnom bol asi dvakrát po 10.000 Sk. Toto tvrdenie žalobcu nebolo v konaní popreté. Žalovaná 2./ však uzavrela zmluvu o úvere na sumu 360.000 Sk (11.949,81 eur), čo je suma neúmerne vyššia než bol nedoplatok, ktorý mal byť dôvodom na uzavretie zmluvy o úvere a navyše žiadna čiastka z úverových prostriedkov nebola použitá na vyplatenie dlhu na nájomnom. Úverové prostriedky boli poukázané na účet, ktorý žalobca nepozná a nikdy s tými prostriedkami ani nedisponoval. Dlž na nájomnom nakoniec uhradili rodičia žalobcu. Účel, na ktorý žalobca udelil plnú moc žalovanej 2./, teda vôbec nebol naplnený v dôsledku svojvoľného konania žalovanej 2./.

30. Navyše súd poukazuje na ďalšiu podstatnú okolnosť vyplývajúcu z obsahu samotnej zmluvy o úvere. V záhlaví zmluvy o úvere sú ako dlžníci uvedení P. C. (žalovaná 2./) a H. C. (žalobca), avšak v časti zmluvy obsahujúcej podpisy, je len podpis Magdalény Flórovej bez označenia, či koná len za seba, alebo je aj splnomocnenkyňou, keď v záverečnej časti zmluvy nie je vytvorená ani rubrika na podpis pre H. C.. Aj v prípade, ak v mene účastníka zmluvy koná iná osoba na základe plnej moci, je nevyhnutné zachovať formu právneho úkonu, ktorá nebude vzbudzovať pochybnosti o tom, kto podpisom na nej prejavil vôľu túto zmluvu uzavrieť. Zo záverečnej časti zmluvy jednoznačne vyplýva, že zmluvu podpísaná za seba žalovaná 2./, ktorá je jasne označená meno a priezviskom a nad týmito údajmi sa nachádza jej podpis.

Podpis žalobcu na zmluve o úvere absentuje. Žalovaná 2./ svojím podpisom prejavila vôľu byť zmluvou viazaná, jej podpis, ktorým by prejavila vôľu za žalobcu byť zmluvou viazaný však na zmluve chýba. Súd konštatuje, že nepostačuje účastníka zmluvy označiť iba v záhlaví zmluvy, je nevyhnutné, aby bola zmluva účastníkom zmluvy, a to každým z nich, aj riadne podpísaná bez ohľadu na to, či účastník zmluvy podpisuje osobne, alebo za neho koná iná osoba na základe plnej moci. Uvedený nedostatok opäť nie je možné zhojiť výkladom ani úmyslom zmluvných strán. Zmluva je platná po podpísaní všetkými jej účastníkmi. Písomný právny úkon je pritom neplatný, ak nie je podpísaný konajúcou osobou (§ 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka). V posudzovanom prípade nebola splnená podmienka platnosti právneho úkonu, ktorá spočíva v podpise konajúcej osoby vo vzťahu k žalobcovi. Identickými vadami trpí aj zmluva o zriadení záložného práva č. 20133 zo dňa 16.04.2007, na ktorej je uvedený v časti podpisov iba podpis žalovanej 2./ bez podpisu žalobcu. Rovnako aj v Dotazníku k návrhu úverovej zmluvy sa v jej závere nachádza iba podpis žalovanej 2./, podpis žalobcu absentuje. Pokiaľ sa týka námietok žalovaného 1./, že žalobca nikdy nenamietal, že by nebol zmluvnou stranou zmluvy o úvere, súd uvádza, že žalobca pri prvom výsluchu na pojednávaní dňa 16.05.2016, kedy vôbec prvýkrát došlo k vecnému prejednaní veci a výsluchu strán sporu, uviedol skutočnosti pre ktoré sa myslí, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere. Bez ohľadu na uvedené, súd je povinný skúmať podľa skutkových okolností uvádzaných stranami sporu, či boli dodržané zákonné podmienky platnosti právneho úkonu z úradnej povinnosti. Súd nad rámec uvedeného uvádza, že predmetom podnikateľskej činnosti pôvodného veriteľa je okrem iného aj poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom v rozsahu voľnej živnosti. Keďže obchodná spoločnosť TOMA úverová a leasingová, a.s. ako veriteľ vystupovala vo viacerých zmluvných vzťahoch pri poskytovaní úverov, nemožno v prípade jej postupov pri uzatváraní zmlúv ospravedlniť absenciu podpisu jedného z účastníkov zmluvy. U veriteľa sa vyžaduje vyššia miera odbornosti a právnych vedomostí, pokiaľ sa týka dodržania všetkých podmienok platnosti právneho úkonu než je to u bežných ľudí, ktorí si nemusia uvedomiť vyššie zmienené vady uzatváraných zmlúv v posudzovanom prípade vo vzťahu k žalobcovi.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové a právne závery súd vyhovel návrhu žalobcu a určil, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere č. uzavretej dňa 16.04.2007 s veriteľom TOMA úverová a leasingová, a.s., sídlo: Májová 1319, 022 01 Čadca, IČO: 36 664 090, a preto nie je voči žalovanému 1./ zmluvne zaviazaný uhradiť pohľadávky vyplývajúce zo Zmluvy o úvere č. 20133, ktoré boli na žalovaného 1./ postúpené Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.01.2013. Pokiaľ sa týka neprijateľnosti ustanovení všeobecných obchodných podmienok, na ktoré odkazuje zmluva o úvere, vzhľadom na vyhovujúci výrok o tom, že žalobca nie je zmluvnou stranou dotknutej zmluvy o úvere, súd nevyslovoval neprijateľnosť ustanovení všeobecných obchodných podmienok, na ktoré zmluva odkazuje. Po doplnení návrhu na zmenu žaloby zo dňa 09.06.2016 žalobca žiadal rozhodnúť o neprijateľnosti ustanovení všeobecných obchodných podmienok v prípade ak súd návrh na určenie, že nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere, zamietne. Súd však tomuto návrhu vyhovel. Pokiaľ možno návrh žalobcu ohľadne neprijateľnosti ustanovení všeobecných obchodných podmienok chápať ako podnet podľa § 298 ods. 1 CSP, ide o fakultatívnu možnosť súdu v prípade, ak sa rozhodnutie týka spotrebiteľského sporu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných dokumentoch s ňou súvisiacich je neprijateľná. Keďže je rozsudok v individuálnom spotrebiteľskom spore záväzný inter partes - len pre strany konania a len v prejednávanej veci, vzhľadom na skutočnosť, že súd v danom spore vyslovil, že žalobca nie je zmluvnou stranou zmluvy o úvere, t. j. že ho táto zmluva nezaväzuje, súd ďalej nevyslovoval neplatnosť neprijateľných ustanovení všeobecných obchodných podmienok, na ktoré odkazovala dotknutá zmluva o úvere.

32. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal plný úspech vo veci, preto má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.